

Kézirattár

[1]Az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattára az ország legnagyobb kézirat-gyűjteménye. Gyűjtőtevékenysége 19. századi létrejötte óta kiterjed minden olyan magánszemély tevékenysége során keletkezett kéziratok dokumentumra, mely a modern tudomány- és technikatörténet kivételével a magyar irodalom- és történettudomány, valamint a művelődéstörténet bármely ága számára forrásértékű lehet. A Kézirattárban őrzött dokumentumok száma mintegy 1.500.000.

Középkori kéziratok

A fennmaradt magyar eredetű középkori kéziratok száma viszonylag csekély, az egykori kötetek történelmünk során nagyrészt elpusztultak, ezért a teljes kéziratok mellett fölértékelődnek számunkra a töredék- emlékek is. A Kézirattár közel 700 kódexével és 1000 kódex-töredékével ezeknek az emlékeknek kiemelkedő gyűjteménye. Magyar vonatkozású anyagából legismertebb a nyelvemlékek és a korvinák csoportja, valamint leghíresebb történeti kútforrásaink kódexei. A magyar emlékek mellett a nemzetközi tudományosság érdeklődésére is számot tartó elsőrangú kódexek gazdagítják a gyűjteményt.

Újkori kötetes kéziratok

A gyűjtemény-rész mintegy 30.000 kötetet tesz ki, nyelvi megoszlásban csoportosítva. Időhatárai a 16. század közepétől máig terjednek. Tartalmi gazdagsága és értéke szinte leírhatatlan, a 16. század történeti feljegyzései éppúgy megtalálhatók benne, mint a 18-19. század hatalmas forrásgyűjteményei, levélgűjteményei, teológiai, hitvédelmi munkák éppúgy, mint versgyűjtemények, beszédgyűjtemények, tanulmányi jegyzetek, peregrinációs albumok, egykori könyvtárak katalógusai.

Levelestár

A mintegy 35.000 darabot számláló gyűjtemény olyan magánleveleket tartalmaz, amelyek nem kompakt hagyaték részeként kerültek a Széchényi Könyvtárba. Időhatárai a 16. század közepétől a 20. század végéig terjednek, jellemzően a 19-20. századi magyar történelem, irodalom- és művelődéstörténet kutatói számára szolgál elsőrangú forrásként.

Analekta

Analekta-gyűjteményünk azon kisterjedelmű, nem könyv-formátumú kéziratok csoportját öleli föl, amelyek nem egy-egy hagyaték részeként kerültek hozzánk, műfajilag pedig nem sorolhatók a Levelestárba. Rendkívül színes gyűjtemény, verskéziratok, dedikált fényképek, rövid biográfiák mellett a „hétköznapi” művelődéstörténetének kincseivel, kézzel írott meghívókkal, táncrendekkel, gazdasági feljegyzésekkel és így tovább.

Személyi hagyatékok

A Kézirattár közel 650 személyi hagyatékot, úgynevezett fondot őriz. Számszerűleg az itt őrzött kéziratok teszik ki a Tár állományának döntő hányadát. A gyűjtemény-rész a 20. század második felében alakult ki, korábban az egyben beérkezett személyi hagyatékokat műfaji és formai szempontok alapján szétszortták az anyagban. A Levelestárhoz hasonlóan a fondok is elsősorban a 19-20. századi magyar történeti, irodalmi és művelődéstörténeti kutatások számára jelentenek elsőrangú forrásokat.

Forrás webcím: <https://oszk.hu/keziratok>

Hivatkozások:

[1] <https://oszk.hu/./../sites/default/files/kezirat4.jpg>